

Круглы стол “Дзіця сярод аднагодкаў”

II ступень “Маё дзіця – падлетак ” для бацькоў вучняў V класа

Дата правядзення 25.11.2021

Класны кіраўнік V класа
Цеслік Ала Адамаўна

Неабходнай умовай для ўсебаковага развіцця дзіцяці з'яўляецца наяўнасць дзіцячага грамадства, у якім фарміруюцца рысы новага чалавека: калектывізм, правільнае стаўленне да працоўных абавязкаў, таварыства, узаемадапамога, стрыманасць, навыкі грамадскіх паводзін. Размаўляючы з аднагодкамі, дзіця вучыцца разам гуляць, працаваць, вучыцца, дасягаць пастаўленай мэты. Асабліва важныя зносіны з аднагодкамі для дзяцей, якія растуць адны ў сям'і. Размаўляючы з імі, дзіця атрымлівае магчымасць набываць вопыт, які адпавядае яго імкненням і інтарэсам. Дзіця выходзіць у жыццёвых сітуацыях, якія ўзнікаюць у выніку зносін дзяцей. Любая дзейнасць – гульня, занятак, праца, забаўка-набывае для яго асаблівае значэнне пры ўмове, што ў яго ёсць партнёр. Важна тое, што дзеці самастойна вырашаюць, у што і як гуляць, плануюць ход дзеянняў, мяркуюць, як паступіць у спрэчных сітуацыях: адабраць або папрасіць, падзяліцца або аднаасобна валодаць скарбам, паскардзіцца на таварыша або паспрабаваць дамовіцца. Пастаянна змяняюцца сітуацыі, якія ўзнікаюць у працэсе сумеснага ўзаемадзеяння дзяцей, патрабуюць ад іх узаемнай ўзгодненасці. У дзіцячым калектыве дзіця вучыцца будаваць адносіны, ўзбагачае вопыт, выпрацоўваецца характар. Падрыхтоўка дзіцяці да жыцця сярод дарослых пачынаецца з яго ўмення будаваць свае адносіны з аднагодкамі: спачатку ў дзіцячым садзе і ў школе, затым у студэнцкім і вытворчым калектывах.

Сёння сацыяльная значнасць чалавека вызначаецца яго ўменнем жыць у калектыве. Трэба ставіць дзіця ва ўмовы, дзе б яно атрымлівала задавальненне ад зносін з аднагодкамі, адчувала неабходнасць у гэтым. Добра, напрыклад, каб дома ў дзіцяці былі такія гульні, як більярд, шашкі, настольна-друкаваныя тыпу лато, даміно, правілы якіх патрабуюць аб'яднання дзяцей у невялікую групу. Бацькі не павінны перашкаджаць таму, каб да іх сына ці дачкі прыходзілі дзеці. Асабліва радуюць і захопляюць школьнікаў рухомыя гульні: хованкі, класікі, розныя гульні з мячом, са скакалкай. Перад дарослымі стаіць задача арганізацыі маральных адносін

дзяцей. Гэта абавязвае іх бачыць і ўмець аналізаваць паводзіны дзяцей у працэсе іх зносін.

Таксама варта адзначыць, што ад таго, у якіх формах дзіця будзе адносіны з дзецьмі, не можа не залежаць яго месца ў грамадстве аднагодкаў. Калі ён паводзіць сябе як індывідуаліст, у канфліктных сітуацыях «заўсёды мае рацыю», не здольны паступіцца сваім «я» дзеля калектыўнага «мы», то яму цяжка ўжыцца з дзецьмі. Задача бацькоў-накіроўваць адносіны дзяцей так, каб гэтыя адносіны садзейнічалі фарміраванню навыкаў калектывізму. Важна прывіваць дзіцяці элементарную культуру зносін, якая дапамагае яму ўсталёўваць кантакты з аднагодкамі: уменне без крыку і сварак дамаўляцца, ветліва звяртацца з просьбай; калі неабходна, то саступаць і чакаць; спакойна размаўляць, не парушаць гульні.

Жыццё дзіцяці ў грамадстве аднагодкаў памагае яму ўсвядоміць неабходнасць зладжаных дзеянняў з іншымі дзецьмі: гуляць, вучыцца, працаваць, падпарадкоўваць сваё жаданне большасці. Патрэбныя рысы асобы фарміруюцца паспяхова ў выніку зносін дзяцей з рознымі характарамі. Марудлівае, ураўнаважанае дзіця добра дзейнічае на стрымліваючага яго празмерную рухомасць сваёй марудлівасцю, а марудлівы становіцца больш актыўным дзякуючы энергіі свайго таварыша. Стрыманы, спакойны добра ўплывае на лёгка ўзбудлівага. Важна, каб дзіця ўступала ў самыя разнастайныя адносіны, дзе яно стане ўступаць іншым і дзе яму будуць ўступаць, дзе яно будзе лідэрстваваць і выконваць другія ролі. Вельмі важна, каб дзякуючы зносінам з аднагодкамі дзіця лічылася з грамадскай думкай.

Зносіны дзяцей з аднагодкамі мае шэраг асаблівасцяў:

- - разнастайнасць камунікатыўных дзеянняў. У зносінах з аднагодкам дзеці вырабляюць шмат дзеянняў і зваротаў, якія рэдка сустракаюцца ў кантактах з дарослымі: спрачаюцца, навязваюць сваю волю, загадваюць, падманваюць, шкадуюць. - эмацыйная насычанасць. Дзеці праяўляюць у 9 - 10 разоў больш экспрэсіўна-мімічных праяўленнеў. Дзеці часцей ўхваляюць аднагодка і часцей ўступаюць з ім у канфліктныя адносіны, чым пры ўзаемадзеянні з дарослым. Пры гэтым развіваюцца камунікатыўныя ўменні: весці дыялог, спрэчка; чуць і слухаць; ўставаць на пункт гледжання іншага; працаваць разам для дасягнення агульнай мэты. - не рэгламентаванасць. З дарослым дзеці выконваюць агульнапрынятыя нормы паводзін, а з аднагодкам выкарыстоўваюць раскаваныя дзеянні: скачуць, крыўляюцца, перадражніваюць, прыдумляюць новыя словы. Так дзіця праяўляе сябе. Эмацыйная напружанасць у дзіцячых адносінах значна вышэй. Дарослыя

часам не падазраюць аб моцных перажываннях і не надаюць асаблівага значэння дзіцячым сваркам і крыўдам. Аднак стан канфлікту-цяжкае выпрабаванне для дзіцяці. І дарослыя павінны дапамагчы яму справіцца з цяжкай сітуацыяй. Мы з вамі разам зможам навучыць дзіцей сябраваць і мірыцца ў выпадку сварак. У дружбе ёсць добрыя і дрэнныя перыяды. Уменне справіцца з канфліктамі-навык, якому павінен навучыцца дзіця. Вы можаце падтрымліваць дзіцяці, але дзіця павінен навучыцца вырашаць праблему сам. Дапамажыце яму ў гэтым.

- Дзеці з ранніх гадоў імкнуцца быць самастойнымі і як правіла ў штыкі ўспрымаюць аднагодкаў, якіх занадта моцна аберагаюць бацькі. Азірніцеся вакол і паглядзіце, як паводзяць сябе аднакласнікі вашага дзіцяці. Калі ўсе яны ўжо ходзяць у школу самастойна, а вы ўсё яшчэ выпраўляеце і сустракаеце свайго малога, то ён, хутчэй за ўсё, стаў ізгоем у класе менавіта па гэтай прычыне. Дайце яму больш самастойнасці, і праблема знікне сама па сабе. Старайцеся па магчымасці не ўмешвацца ў дзіцячыя канфлікты. Нават калі дзіця прыйшло дадому з сіняком, які паставіў яму ў двары суседскі сын, не бяжыце тут жа чытаць натацыі хулігану. Вы даможацеся зваротнага эфекту-аднагодкі вашага дзіцяці будуць здэкавацца над ім яшчэ больш, бо ў іх вачах ён стане ябедай. Лепш за ўсё разбярыцеся ў чым прычына, чаму адбылася бойка. Калі дваровыя хлапчукі спецыяльна напалі на вашага сына, то толькі ў гэтым выпадку варта акуратна пагаварыць з іх бацькамі, але без прысутнасці дзіцей.
- Рабіце ўсё магчымае, каб дзіця часцей удзельнічала ва пазакласных мерапрыемствах: святах, паездках, экскурсіях. Старайцеся не адводзіць яго дадому адразу пасля ўрокаў, калі яго аднакласнікі збіраюцца трохі пагуляць. Нішто так не збліжае дзіцей як зносіны за межамі школы. Калі ваша дзіця ў гэтым пазашкольным жыцці ўдзельнічаць не будзе, то ўсе хлопцы паспеюць пасябраваць паміж сабой, а ён так і застанеца ў класе чужым

